

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština

KLASA: 325-01/24-01/4
URBROJ: 2117-04-24-3
Dubrovnik, 26. lipnja 2024.

Temeljem članka 30. Zakona o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23), te članaka 3. i 6. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (NN 83/10) i članaka 23. i 41. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 3/21.), Županijska skupština Dubrovačko-neretvanske županije, na 20. sjednici, održanoj 26. lipnja 2024. godine, donijela je

O D L U K U

o donošenju Programa gradnje sustava javnih navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije za 2024. godinu

Članak 1.

Donosi se Program gradnje sustava javnih navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije za 2024. godinu, (u daljnjem tekstu: Program), koji čini sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

Zadužuju se Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj i Upravni odjel za financije za provedbu Programa.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije".

Predsjednica Županijske skupštine

Terezina Orlić

Program gradnje
sustava javnih navodnjavanja
Dubrovačko-neretvanske županije
za 2024. godinu

Program gradnje sustava javnih navodnjavanja na području Dubrovačko-neretvanske županije u 2024. godini

1. Uvod

Dubrovačko-neretvanska županija pristupila je izradi Programa gradnje sustava javnih navodnjavanja u 2024. godini sukladno odredbama članka 30. Zakona o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23) te odredbama članka 3. i 6. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (NN 83/10). Nastavno na navedene odredbe, slijedi plan gradnje sustava javnog navodnjavanja Donja Neretva, podsustav Koševo-Vrbovci i sustava navodnjavanja Čarsko polje.

2. Osnova za izradu Programa gradnje

Zakon o vodama (Narodne novine 66/19,84/21 i 47/23) članak 30. stavak 3. propisuje da se gradnja i održavanje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi prema programu koje donosi njezino predstavničko tijelo.

Člankom 3. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (Narodne novine 83/10 i 76/14), definiran je sadržaj Programa gradnje, kako slijedi.

Pravilnik o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje, članak 3. Program gradnje sustava javnog navodnjavanja, koji donosi jedinica područne (regionalne) samouprave na temelju županijskog plana navodnjavanja, sadrži sljedeća poglavlja:

- interes krajnjih korisnika za projektiranje i gradnju sustava javnog navodnjavanja,
- način financiranja izrade projektne dokumentacije i gradnje sustava javnog navodnjavanja,
- opseg i dinamiku izrade projektne dokumentacije (studija izvodljivosti, studija utjecaja na okoliš, idejni projekt, glavno-izvedbeni projekt),
- dinamika ishoda potrebnih dozvola i suglasnosti,
- planirana vrijednost projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja,
- dinamika početka i dovršetka projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske (17. 11. 2005.) prihvaćen je Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj (NAPNAV) kao strateški dokument navodnjavanja na razini Države.

Na temelju Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem Dubrovačko-neretvanska županija je u suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko – arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Splitu pristupila izradi Plana navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije koji je prihvaćen od strane Županijske skupštine Dubrovačko-neretvanske županije 27. travnja 2007. godine.

Procijenjene površine pogodne za navodnjavanje po jedinicama lokalne samouprave u ha:

- Blato 3.326,
- Dubrovačko primorje 1.768,
- Dubrovnik 1.420,

- Janjina 516,
- Konavle 3.335,
- Korčula 2.163,
- Kula Norinska 257,
- Lastovo 260,
- Lumbarda 586,
- Metković 1.093,
- Mljet 395,
- Opuzen 1.824,
- Orebić 1.991,
- Ploče 1.575,
- Pojezerje 253,
- Slivno 707,
- Smokvica 505,
- Ston 1.481,
- Trpanj 312,
- Vela Luka 1.870,
- Zažablje 535,
- Župa Dubrovačka 663

Ukupno 26.854 ha potencijalno pogodne površine za navodnjavanje. Budući da sva područja nisu jednako pogodna za realizaciju izgradnje sustava navodnjavanja grupirana su prema pogodnosti i isplativosti ulaganja.

Općina Pojezerje s 253 ha poljoprivrednih površina pogodno je za navodnjavanje i ima dovoljnu količinu kvalitetne vode iz rijeke Matice, te ju je moguće na vrlo racionalan način zahvatiti za potrebe navodnjavanja.

Donja Neretva je s najvećim potencijalom poljoprivrednih površina pogodnih za navodnjavanje 7.393 ha. Najveća poteškoća u realizaciji je prodor slane vode koji će se riješiti izgradnjom pregrade na rijeci Neretvi i na takav način će se osigurati dovoljna količina kvalitetne vode za navodnjavanje. Kada se izgradi kompletan sustav navodnjavanja planira se iz rijeke zahvaćati 3,55 m³/s vode. Budući da je navodnjavanje Doline Neretve prepoznato kao iznimni potencijal uvršten je među 4 nacionalna pilot projekata navodnjavanja. Do sada je izgrađen i pušten u rad podpilot projekt Sustav javnog navodnjavanja Glog sa privremenim zahvatom vode iz Male Neretve.

Općine Konavle i Župa Dubrovačka imaju na raspolaganju 4.000 ha potencijalnih površina za navodnjavanje s mogućnošću zahvaćanja vode iz vodne komore hidroelektrane Dubrovnik. Do sada su izrađeni Idejni projekti navodnjavanja općine Konavle i Idejni projekt navodnjavanja općine Župa Dubrovačka.

Općina Dubrovačko primorje s 1.768 ha potencijalno pogodnih površina koje se uglavnom nalaze oko Slanog na različitim nadmorskim visinama. U blizini nema nekog stalnog i većeg vodotoka, akumulacije ili izvora. Na raspolaganju je niz manjih izvora iz kojih je u zimskom periodu moguće prikupiti i spremiti u više manjih akumulacija vode za navodnjavanje.

Dubrovnik ima 1.420 ha kvalitetnih obradivih površina pogodnih za navodnjavanje u neposrednoj blizini rijeke Omble, moguće je uz dogovor s HEP-om zahvaćati vodu sa samog izvora.

Poluotok Pelješac ima nekoliko mjesta sa značajnom obradivom površinom ukupno 2.820 ha. Stonsko polje ima najveći potencijal sa svojih 1.482 ha za koje je izrađen Idejni projekt navodnjavanja Stonskog polja.

Iako otoci nemaju vodotoka niti većih izvora, najveći potencijal za navodnjavanje ima otok Korčula s 2.163 ha. Postoji mogućnost zahvaćanja vode u zimskom periodu iz regionalnog vodovoda NPKL. Do sada su izrađeni Idejni projekti navodnjavanja za polja na području općine Vela Luka (Kruševo, Vrbovica, Bradat, Potoračje), Idejni projekt navodnjavanja Smokvičkog polja, Idejni projekt navodnjavanja Malog blata u Općini Lumbarda. Za navodnjavanje Čarskog polja izrađena je projektna dokumentacija za početak gradnje. U tijeku je rješavanje imovinsko pravnih odnosa.

U dogovoru s jedinicama lokalne samouprave i potencijalnim korisnicima definirane su potrebe za navodnjavanjem. Osnovni razlog i potreba za izgradnjom sustava javnih navodnjavanja je borba protiv sve učestalijih suša, orijentacija tržištu i konkurentnost poljoprivredne proizvodnje, te smanjenju uvoza, promjeni strukture uzgoja poljoprivrednih kultura i racionalnijem gospodarenju vodnim i zemljišnim resursima na prostoru županije.

Poznato je da je temeljni cilj navodnjavanja kao redovite ili dopunske uzgojne melioracijske mjere nadoknada nedostatka vode koji se u većoj ili manjoj mjeri javlja kod uzgoja poljoprivrednih kultura. Za primjenu navodnjavanja na nekom području osnovni preduvjeti (osim financijskih sredstava) su prirodni resursi, kvalitetna tla i dovoljno raspoložive i kvalitetne vode.

Budući da na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije nisu svugdje osigurani isti osnovni preduvjeti za realizaciju izgradnje sustava navodnjavanja pristupilo se faznoj izgradnji.

Prvi projekt koji je realiziran je podpilot projekt, Sustav javnog navodnjavanja Glog u sklopu Pilot projekta navodnjavanja Donja Neretva koji je stavljen u funkciju 2023. godine.

Sukladno izrađenoj projektnoj i ostaloj dokumentaciji te ishodovanim rješenjima, aktima i dr., sljedeći projekti koji su spremni za realizaciju su Sustav navodnjavanja Koševo-Vrbovci i Sustav navodnjavanja Čarsko polje te se za njih daje pregled po poglavljima iz članka 3. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (Narodne novine 83/10 i 76/14).

3. Nacionalni pilot projekt navodnjavanja Donja Neretva, Sustav navodnjavanja Koševo-Vrbovci

Nacionalnim projektom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem (NAPNAV), Donja Neretva je iz više razloga odabrana kao jedan od četiri Nacionalna pilot projekta navodnjavanja (NPPN). U dolini Neretve odvija se intenzivna poljoprivredna proizvodnja voća i povrća, te su time potrebe krajnjih korisnika za kvalitetnom vodom za navodnjavanje izražene. Tu se dodatno pojavljuje problem vezan za prodor soli u prostor doline, a time i proces zaslanjenja vode i poljoprivrednih tala. Planirani zahvat će kroz gradnju tlačnih sustava do obradivih površina riješiti navodnjavanje 3.476 ha bruto, odnosno 2.794 ha neto poljoprivrednih površina.

Sustav navodnjavanja (SN) Donja Neretva se realizira kroz dva podsustava

- Podsustav Opuzen i
- Podsustav Koševo-Vrbovci.

U okviru Podsustava Opuzen nalazi se i SN Glog I koji je izgrađen i stavljen u funkciju 2023. godine iz sredstava EU, Program ruralnog razvoja.

Podsustav Opuzen podijeljen je u više etapa i faza gradnje. Planirana je sljedeća dinamika gradnje:

- a) **etapa I** - Pregrada na rijeci Neretvi,
- b) **etapa II** - Sustav navodnjavanja Opuzen.

Etapa II podijeljena je u više faza:

faza 1-Dovodni kanal, crpna stanica Opuzen (4 crpke), mikroakumulacija Lađište, cjevovodi za punjenje i pražnjenje mikroakumulacije, te dio glavnog tlačnog cjevovoda 1 do spoja na područje Glog I,

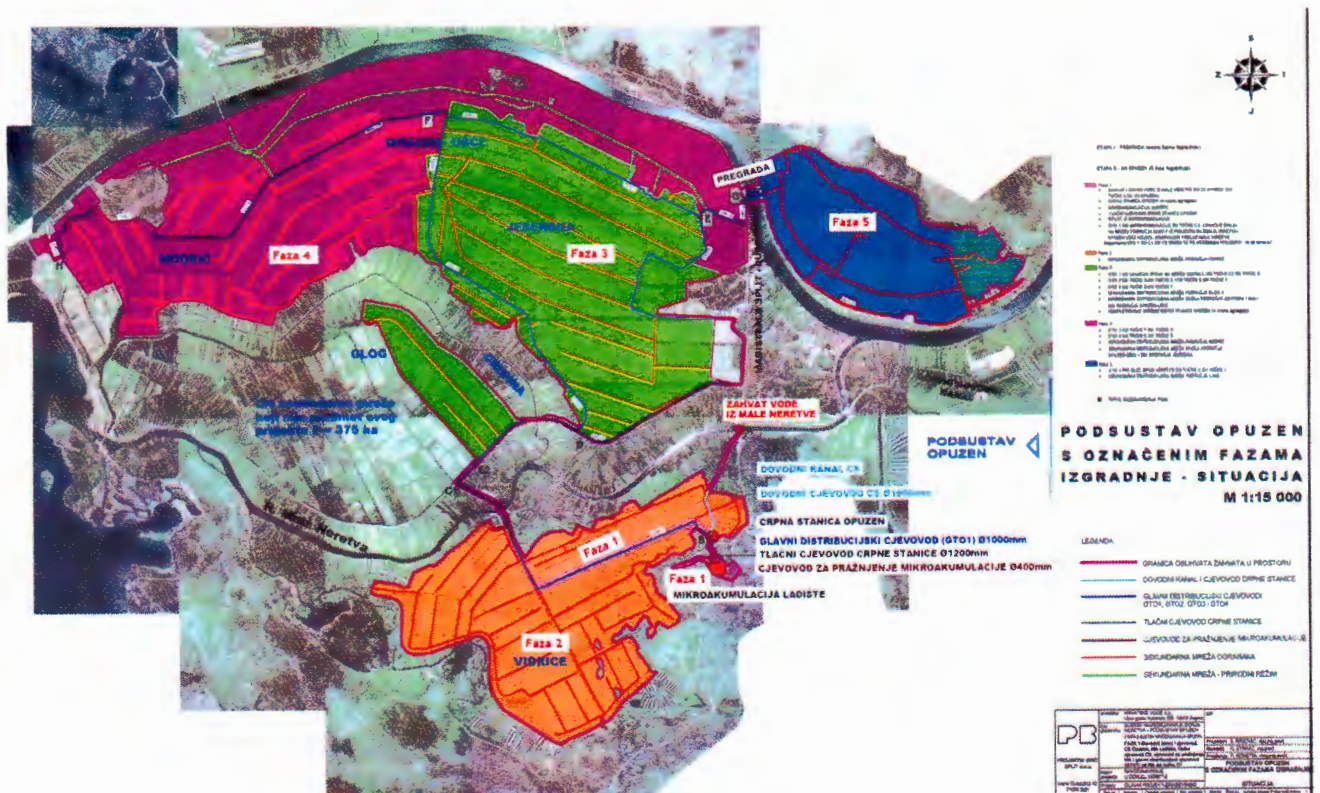
faza 2 -Sekundarna distribucijska mreža područja Vidrice,

faza 3 -Dijelovi glavnog tlačnog cjevovoda 1, 2 i 3, sekundarna distribucijska mreža područja Glog II, dijelova područja Jesenska i Opuzen-ušće, crpna stanica Opuzen (preostale 4 crpke),

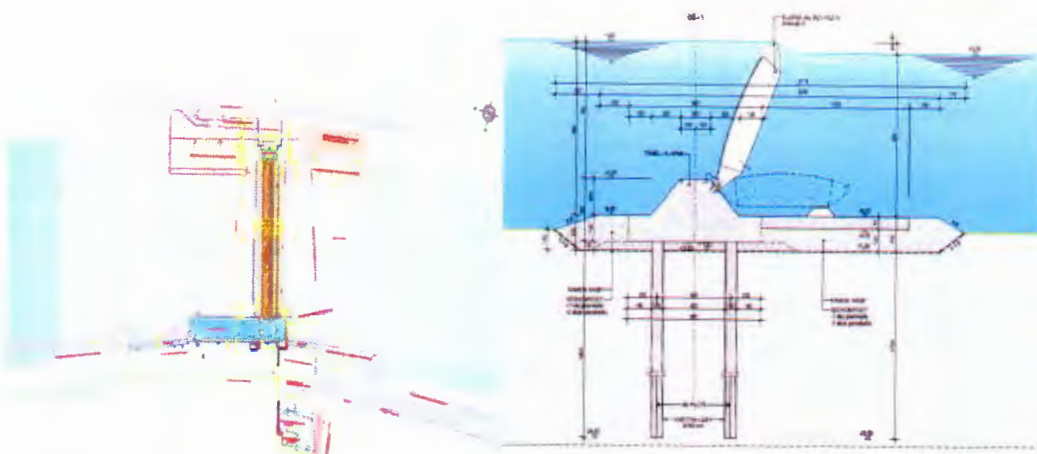
faza 4 -Dijelovi glavnog tlačnog cjevovoda 3 i 4, te sekundarna distribucijska mreža područja Modrič i dijelova područja Opuzen-ušće i Jesenska,

faza 5 -Dio glavnog tlačnog cjevovoda 4 (prijelaz ispod Neretve) i sekundarna mreža područja Luke.

Prva i druga etapa nisu u međusobnoj zavisnosti. Unutar etape II, faza 1 se izvodi prva. Ostale faze, odnosno dijelovi građevine mogu se izvoditi sukladno potrebama.

Podsustav Opuzen

Mobilna pregrada na Neretvi-situacijski prikaz i mobilna pregrada na Neretvi-poprečni presjek

Mikroakumulacija Ladiste, crna stanica Opuzen i dovodni kanal

Podsustav Koševo – Vrbovci, navodnjavane površine i potrebe za vodom

U podsustavu Koševo-Vrbovci obuhvaćena su područja Koševo 75,87 ha, Vrbovci 336,29 ha, Mislina 71,51 ha i dio grada Metkovića 111,73 ha, ukupne poljoprivredne bruto površine od 707 ha, odnosno 595 ha neto površine.

Ukupna količina vode koju treba osigurati za navodnjavanje svih obuhvaćenih površina, u sušnoj godini iznosi 673,5 l/s. Načini navodnjavanja i minimalni radni tlakovi isti su kao i za Podsustav Opuzen.

Maksimalne potrebne dnevne količine vode u sušnoj godini su za Koševo 85,70 l/s, Vrbovce 380,00 l/s, Mislinu 81,50 l/s, Metković 126,30 l/s što ukupno iznosi 673,50 l/s.

Koncepcija tehničkog rješenja i osnovni podaci o objektima podsustava

Tehničko rješenje ovog podsustava prikazano na donjoj slici, a obuhvaća CS Koševo-Vrbovci kao centralni objekt, zahvat iz glavnog dovodnog kanala (dok se ne izgradi pregrada na rijeci Neretvi) ili iz rijeke Neretve i tlačnu distribucijsku mrežu.

Crpna stanica Koševo-Vrbovci je dimenzionirana tako da može podmiriti ukupne potrebe sustava pa je ukupni instalirani kapacitet 673,5 l/s.

U strojarnici CS Koševo-Vrbovci je predviđena ugradnja 6+1+1 potopljenih crpnih agregata kao i tlačnog sabirnika s pripadajućom cijevnom armaturom. Dva od 7 glavnih agregata su s promjenjivim brojem okretaja čime je omogućeno održavanje konstantnog tlaka na izlazu iz CS bez ugradnje tlačnih posuda i kompresora.

Navodnjavanje ukupnih poljoprivrednih površina moguće se ostvariti radom 6 glavnih crpnih agregata u trajanju 18 sati, a sedmi crpni agregat bi bio rezerva sustava. U slučaju kada je potrošnja manja od minimalnog protoka crpki s promjenjivim brojem okretaja koji iznosi oko 35 (l/s), da bi se izbjegao rad u nepovoljnom području za konstrukciju crpki, predviđena je ugradnja i jednog manjeg potopljenog crpnog agregata s hidroforskom posudom volumena 5 m³.

Objekt CS definiran je u dvije tehnološke cjeline: zgrada strojarnice sa zahvatnim bazenom i aneks s pratećim prostorima (2 komore s transformatorima instalirane snage 2 x 630 kVA, kabelski prostor, prostori srednjeg i niskog napona). Zgrada strojarnice je objekt dimenzije 17,8 x 8,6 m, visine 6,8 m od kote uređenog terena, a uz nju smještena zgrada aneksa je dimenzija 20,55 x 6,4 m, visine 4,0 m.

Dovodni sustav CS Koševo-Vrbovci osigurava potreban maksimalni protok za najnepovoljnije stanje. U periodu prije izgradnje pregrade voda se dovodnim cjevovodom glavni dovodni cjevovod 2 gravitacijski doprema do spojnog okna, te nastavno do zahvatnog bazena crpne stanice (dovod ukupne duljine 57 m).

Nakon izgradnje pregrade, od postojeće zahvatne građevine na rijeci Neretvi, uređuje se dovodni kanal Nokat koji se glavnim dovodnim cjevovodom 1 spaja na spojno okno, te u nastavku na zahvatni bazen (dovod ukupne duljine 1822 m).

Za zahvat vode koristit će se u fazi 1A nova zahvatna građevina iz postojećeg glavnog dovodnog kanala. Konačno rješenje (nakon izgradnje Pregrade na Neretvi) predviđa korištenje postojećeg zahvata vode Nokat iz rijeke Neretve.

Distribucijska mreža (glavni distribucijski cjevovodi GTO1, GTO2 i GTO3, te sekundarna mreža), osim prethodno navedene početne dionice GTO 1, predviđena je od GRP i PEHD cijevi. Ukupna duljina distribucijske mreže je 30 km.

Faznost gradnje

Idejnim projektom Podsustava Koševo-Vrbovci predviđena je sljedeća faznost izgradnje:

Faza 1A -Zahvat vode na glavnom dovodnom kanalu i glavni dovodni cjevovod GDC2 do spojnog okna ispred zahvatnog bazena crpne stanice.

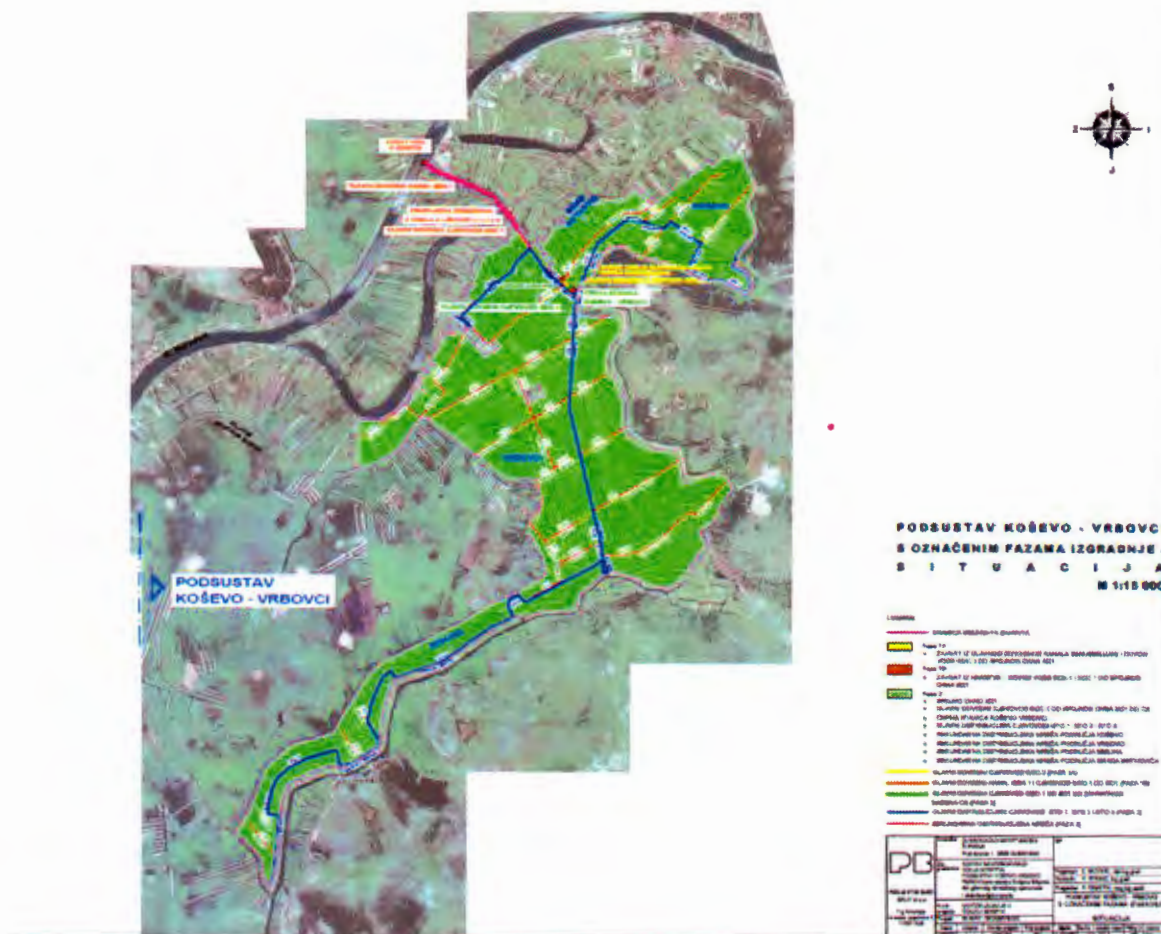
Faza 1B -Postojeći zahvat vode Nokat iz rijeke Neretve, sanacija postojećeg kanala Nokat i glavni dovodni cjevovod GDC1 do spojnog okna.

Faza 2 -Spojno okno, glavni dovodni cjevovod GDC1 od spojnog okna do crpne stanice, CS Koševo-Vrbovci i kompletna distribucijska mreža.

Faza 1 će se odvijati kao A ili B ovisno o vremenu izgradnje Pregrade na rijeci Neretvi. Ako Pregrada bude izgrađena prije Podsustava Koševo-Vrbovci, faza 1A se neće ni izvoditi, već samo faza 1B. U suprotnom najprije se izvodi faza 1A, a faza 1B naknadno.

Tlakovi u sustavu za navodnjavanje

Na površinama na kojima su dominantne povrćarske kulture, predviđeno je da će se primjenjivati sustavi navodnjavanja kišenjem, a minimalni radni tlak u sustavu na parceli će biti 3,0 do 3,5 bara. Kod dominantnog lokaliziranog navodnjavanja, predviđen je minimalni radni tlak u mreži od 2,0 do 2,5 bara. Poljoprivredni proizvođači moći će primjenjivati minirasprskivače i kapaljke.

3.1. *Interes krajnjih korisnika za projektiranje i gradnju sustava javnog navodnjavanja*

Interes krajnjih korisnika je definiran potpisivanjem Predugovora o izgradnji i korištenju Sustava javnog navodnjavanja Koševo-Vrbovci koji je u fazi potpisivanja i obuhvaća 70 % površina u zoni obuhvata projekta. Predugovori će se sklopiti sukladno čl. 4. i čl. 5. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (NN 83/10 i 76/14). Planirana prijava na Natječaj je krajem 2024. godine te će se nakon toga pristupiti potpisivanjima Ugovora o korištenju Sustava s krajnjim korisnicima. Predugovori čine sastavni dio dokumentacije koja se prilaže uz Zahtjev Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, prilikom prijave projekta izgradnje sustava javnog navodnjavanja za financiranje putem EU fondova kroz Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2023 – 2027.

3.2. *Način financiranja izrade projektne dokumentacije i gradnje sustava javnog navodnjavanja*

Sva izrađena projektna dokumentacija kao i ona koja je u izradi financirana je od strane nadležnog ministarstva i Hrvatskih voda. Budući da je sustav navodnjavanja Koševo-Vrbovci podpilot projekt Nacionalnog pilot projekta navodnjavanja doline Neretve, jedinice regionalne (područne) i lokalne samouprave ne sudjeluju u financiranju projektne dokumentacije. Krajnji korisnici ne sudjeluju u financiranju izrade projektne dokumentacije niti u troškovima izgradnje Sustava, nego isključivo u troškovima budućeg upravljanja, održavanja i korištenja i u troškovima dovoda vode od priključnog okna i distribucije vode po navodnjavanoj površini.

Financiranje izgradnje sustava navodnjavanja Koševo-Vrbovci će se provoditi u skladu s Pravilnikom o provedbi intervencije 73.13. - Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima i intervencije 74.01.- Potpora za sustave javnog navodnjavanja iz strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. Prihvatljivi projekti su gradnja novih sustava javnog navodnjavanja, a uvjeti prihvatljivosti su:

- a) provode se na području Republike Hrvatske,
- b) odnosi se na izgradnju nove infrastrukture za navodnjavanje koja dovodi do povećanja navodnjavanog područja,
- c) stanje vodnog tijela nije identificirano kao manje od dobroga u Planu upravljanja vodnim područjima 2022. – 2024. iz razloga vezanih uz količinu vode,
- d) ulaganje nema značajan negativni utjecaj na okoliš i/ili ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže i/ili na zaštićene dijelove prirode (navedeno se dokazuje analizom utjecaja na okoliš, koja mora pokazati da ulaganje nema značajan negativan utjecaj na okoliš i koja mora biti odobrena od nadležnog tijela),
- e) ulaganje mora biti u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama,
- f) korisnik (jedinica područne (regionalne) samouprave) i krajnji korisnici (vlasnici ili drugi zakonski posjednici poljoprivrednih parcela/zemljišta za koje se projektom osigurava mogućnost priključenja na javni sustav navodnjavanja), moraju imati ugovornim odnosom definirano priključenje krajnjih korisnika na sustav javnog navodnjavanja na način određen propisom koji uređuje upravljanje i uređenje javnog sustava navodnjavanja, odnosno predugovorom između krajnjih korisnika i jedinica područne (regionalne) samouprave mora se obuhvatiti minimalno 70 % poljoprivrednih površina unutar obuhvata pojedinog sustava javnog navodnjavanja,
- g) studijom izvodljivosti projekta je utvrđeno da je tlo za navodnjavanje na cjelokupnoj neto poljoprivrednoj površini obuhvaćenoj projektom pogodno za navodnjavanje,
- h) ulaganje mora biti u skladu s Planom upravljanja vodnim područjima 2022.-2027.,
- i) u okviru ulaganja mora postojati uspostavljeno ili se uspostavlja mjerenje vode kojim se omogućuje mjerenje potrošnje vode na razini ulaganja za koje se dodjeljuje potpora,
- j) aktivnosti projekta ne smiju započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, uključujući sklapanje ugovora s izvođačima/dobavljačima ili izvršenje narudžbe radova/robe od njih, osim pripremnih aktivnosti (pripreme aktivnosti uključuju nastale opće troškove, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati investicija, ishođenje građevinske i drugih dozvola i s njima povezane aktivnosti, izuzev prijavu početka građenja koja podrazumijeva da su aktivnosti projekta započete),
- k) projekt mora imati izrađenu svu potrebnu dokumentaciju u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje,
- l) projekt građenja (izgradnje ili rekonstrukcije) se odnosi na građenje za koje se izdaje građevinska dozvola odnosno ne odnosi se na jednostavne i druge građevine i radove za koje se ne izdaje građevinska dozvola,

- m) projekt mora ostvariti minimalni broj bodova (prag prolaznosti) na temelju kriterija odabira iz Priloga 3 Pravilnika,
- n) korisnik ne smije na ulaganju napraviti značajne promjene koje mijenjaju svrhu, namjenu i vrstu ulaganja, promijeniti vlasništvo nad ulaganjem, dati ulaganje u zakup ili najam ili ga premjestiti (iznimno, moguća su odstupanja u slučajevima više sile ili nastupa izvanrednih okolnosti),
- o) nakon administrativne kontrole prihvatljivosti projekta i troškova nije isključeno kao neprihvatljivo/neodobreno više od 50 % iznosa ulaganja za koje korisnik traži potporu (bez općih troškova).

Ako projekt tijekom postupka dodjele potpore ne ispuni uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka korisnikov zahtjev se odbija. Uvjeti prihvatljivosti projekta koje projekt mora ispunjavati i zadržati u postupku provedbe projekta jesu:

- a) korisnik (jedinica područne (regionalne) samouprave) i krajnji korisnici (vlasnici ili drugi zakonski posjednici poljoprivrednih parcela/zemljišta za koje se projektom osigurava mogućnost priključenja na javni sustav navodnjavanja) moraju prilikom podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu imati ugovornim odnosom definirano priključenje krajnjih korisnika na sustav javnog navodnjavanja na način određen propisom koji uređuje upravljanje i uređenje javnog sustava navodnjavanja odnosno ugovorom između krajnjih korisnika i jedinica područne (regionalne) samouprave mora se obuhvatiti minimalno 70 % poljoprivrednih površina unutar obuhvata pojedinog sustava javnog navodnjavanja,
- b) aktivnosti projekta ne smiju započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, uključujući sklapanje ugovora s izvođačima/dobavljačima ili izvršenje narudžbe radova/roba od njih, osim pripremnih aktivnosti (pripreme aktivnosti uključuju nastale opće troškove, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati investicija, ishođenje građevinske i drugih dozvola i s njima povezane aktivnosti, izuzev prijavu početka građenja koja podrazumijeva da su aktivnosti projekta započete),
- c) do kraja provedbe projekta uspostavljeno je mjerenje vode kojim je omogućeno mjerenje potrošnje vode na razini ulaganja za koje se dodjeljuje potpora,
- d) projekt mora imati izrađenu svu potrebnu dokumentaciju u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje,
- e) projekt mora ispunjavati uvjete, kako je navedeno u članku 23. Pravilnika, po kojima je ostvaren broj bodova na temelju kriterija odabira iz Priloga 3 Pravilnika,
- f) do kraja investicije korisnik mora imati vodopravnu dozvolu za zahvaćanje voda za navodnjavanje, koju je izdalo nadležno tijelo,
- g) korisnik ne smije na ulaganju napraviti značajne promjene koje mijenjaju svrhu, namjenu i vrstu ulaganja, promijeniti vlasništvo nad ulaganjem, dati ulaganje u zakup ili najam ili ga premjestiti (iznimno, moguća su odstupanja u slučajevima više sile ili nastupa izvanrednih okolnosti),
- h) korisnik mora realizirati prihvatljive troškove iz odluke o dodjeli sredstava u vrijednosti većoj od 50 %,
- i) projekt mora biti stavljen u funkciju/uporabu ili biti spreman za uporabu.

Ako korisnik tijekom postupka provedbe projekta ne ispuni uvjete iz stavka 4. ovoga članka, korisnikov zahtjev se odbija.

Ako korisnik realizira prihvatljive troškove iz odluke o dodjeli sredstava u vrijednosti manjoj od 50 %, Agencija za plaćanja će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu i odluku o povratu sredstava ako su sredstva isplaćena.

Ako korisnik realizira prihvatljive troškove projekta u vrijednosti od 50 % do 80 % u odnosu na odobrene troškove iz odluke o dodjeli sredstava, Agencija za plaćanja će primijeniti financijske korekcije u skladu s Pravilima o primjeni financijskih korekcija (Prilog 7 Pravilnika).

Uvjeti koje korisnik mora ispunjavati i zadržati u vezi s projektom u ex post razdoblju su navedeni u članku 24. Pravilnika.

Korisnik mora omogućiti obavljanje posjeta ulaganju/kontrole na terenu. Ako korisnik ne omogući obavljanje posjeta ulaganju/kontrole na terenu, korisnikov zahtjev se odbija i/ili se od korisnika traži povrat isplaćenih sredstava.

Uvjete prihvatljivosti projekta iz ovoga članka korisnik ne smije umjetno stvarati u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116. Uvjeti prihvatljivosti projekta dokazuju se dokumentacijom koju dostavlja korisnik, a koja će biti propisana natječajem te provjerama podataka od strane Agencije za plaćanja iz dostupnih registara i baza podataka nadležnih institucija.

Zahtjev za isplatu konačne rate/jednokratne isplate korisnik je obvezan dostaviti u roku od 36 mjeseci od donošenja odluke o dodjeli sredstava, ali ne kasnije od 30. lipnja 2029.

Intenzitet javne potpore iznosi do 100 % od ukupnih prihvatljivih troškova projekta. Najniža vrijednost javne potpore po projektu iznosi 150.000 EUR. Najviša vrijednost javne potpore po projektu iznosi do 15.000.000 EUR.

Opći uvjeti prihvatljivosti troškova su:

- a) povezanost s projektom i nastanak u okviru projekta,
- b) stvarnost nastanka kod korisnika,
- c) izvršenje plaćanja korisnika dobavljačima roba, izvođačima radova te pružateljima usluga do trenutka podnošenja zahtjeva za isplatu,
- d) dokazivost putem računa ili dokumenata jednake dokazne vrijednosti koji su usporedivi s odobrenim troškom,
- e) evidentiranje računa u poslovnim knjigama korisnika, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom,
- f) osnova na temelju koje je izvršeno plaćanje računa (ponuda, predračun ili drugi dokument) ne smije biti datirana prije datuma nastanka navedenog na odobrenoj ponudi,
- g) u fazi postupka dodjele potpore troškovi i visina troškova se dokazuju dokumentacijom koja će biti propisana natječajem,
- h) provođenje postupaka nabave u skladu s propisima i pravilima,
- i) usklađenost s odredbama članka 36. Uredbe (EU) br. 2021/2116 koje se odnose na zabranu dvostrukog financiranja,
- j) provedba na području Republike Hrvatske.

Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se kumulativno.

Uvjeti prihvatljivosti troškova primjenjivi u određenom projektu utvrđuju se u ugovoru o financiranju. (Nove kategorije troškova dodane revizijom Strateškog plana prihvatljive su od datuma podnošenja zahtjeva za reviziju Strateškog plana Europskoj komisiji pod uvjetima navedenima u članku 86. stavku 3. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

Postupak nabave ne smije započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, osim za opće troškove koji se odnose na pripremne aktivnosti za koje su izvršitelji usluga odabrani prije podnošenja zahtjeva za potporu.

U drugoj fazi postupka dodjele potpore prihvatljivi su isključivo troškovi koje su odobreni u sklopu ugovora o financiranju, a u fazi provedbe projekta prihvatljivi su isključivo troškovi koji su odobreni u sklopu odluke o dodjeli sredstava odnosno odluke o izmjeni odluke sredstava.

U drugoj fazi postupka dodjele potpore vrijednost prihvatljivog troška može biti veća ili manja u odnosu na vrijednost istog troška odobrenog u sklopu ugovora o financiranju, pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti prihvatljivosti projekta i troškova propisani Pravilnikom.

U fazi provedbe projekta korisniku se po trošku ne može isplatiti potpora u iznosu većem od odobrenog iznosa za stavku troška iz odluke o dodjeli sredstava/odluke o izmjeni odluke o dodjeli sredstava.

Ako je neki od prihvatljivih troškova djelomično sufinanciran iz javnih izvora Republike Hrvatske, to jest od strane središnjeg tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koja dodjeljuje državne potpore, tako da iznos javne potpore iz svih javnih izvora u odnosu na ukupan iznos prihvatljivih troškova prelazi intenzitet javne potpore ili najviši iznos javne potpore iz glave III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i Pravilnika, iznos potpore za dodjelu/isplatu se umanjuje tako da iznos javne potpore iz svih javnih izvora ne prelazi intenzitet javne potpore niti najviši iznos javne potpore.

Prihvatljivi troškovi su:

- a) opći troškovi,
- b) nematerijalni troškovi, kao sastavni dio ulaganja uz materijalni trošak,
- c) materijalni troškovi.

Prihvatljivi troškovi navedeni su u listi prihvatljivih troškova odnosno priložima koji su sastavni dio Pravilnika.

Opći troškovi:

Prihvatljivi opći troškovi trebaju biti vezani uz pripremu i provedbu projekta i nastati nakon 1. siječnja 2023. godine.

U intervenciji 74.01. opći troškovi prihvatljivi su do 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta (bez općih troškova), ali ne više od 700.000 EUR.

Prihvatljivi nematerijalni troškovi, kao sastavni dio ulaganja uz materijalni trošak su kupnja ili razvoj računalnih programa.

Prihvatljivi materijalni troškovi za sufinanciranje unutar intervencije 74.01. su građenje novog sustava javnog navodnjavanja.

Neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje su:

- a) kupnja zemljišta osim u intervenciji 74.01, gdje je dozvoljena u iznosu manjem od 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova,
- b) kupnja objekata,
- c) kupnja vozila,
- d) oprema za obavljanje poslova vatrogasne djelatnosti,
- e) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a, te ima pravo na odbitak pretporeza,
- f) drugi porezi te propisane naknade i doprinosi,
- g) kamate,

- h) rabljena mehanizacija, strojevi, oprema i gospodarska vozila,
- i) rekonstrukcija i modernizacija postojećih sustava za navodnjavanje,
- j) svi troškovi održavanja/zamjene i amortizacije,
- k) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi kredita i refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja,
- l) troškovi vlastitog rada,
- m) operativni troškovi,
- n) troškovi nastali prije podnošenja zahtjeva za potporu, osim općih troškova kupnje zemljišta, ali ne prije 1. siječnja 2023. godine,
- o) nepredviđeni radovi u gradnji i ostali nepredviđeni troškovi,
- p) plaće i druge naknade stalno zaposlenih djelatnika korisnika,
- r) novčane kazne, financijske kazne i troškovi sudskih postupka,
- s) plaćanje u gotovini,
- t) neodobreni troškovi.

Dodjela potpore provodi se na temelju otvorenog natječaja.

Natječaj je javno objavljeni poziv na podnošenje zahtjeva za potporu unutar jedne intervencije, a sastoji se od teksta natječaja te priloga i obrazaca.

Natječaj objavljuje i provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Očekivana objava Natječaja sukladno Pravilniku o ulaganju u intervenciju javnog navodnjavanja je koncem 2024. godine.

3.3. Opseg i dinamika izrade projektne dokumentacije (studija izvodljivosti, studija utjecaja na okoliš, idejni projekt, glavni i izvedbeni projekt)

Sukladno planiranoj dinamici izrade projektne dokumentacije do sada su izrađene sljedeće studije i elaborati:

Studija Navodnjavanja u Donjoj Neretvi 2006., Geotehnički elaborat za idejni projekt sustava za navodnjavanje u Donjoj Neretvi 2008, Studija o utjecaju na okoliš 2010., Geotehnički elaborat za sustav navodnjavanja Donja Neretva –Podsustav Koševo-Vrbovci 2013., Geotehnički elaborat za Sustav navodnjavanja Donja Neretva Podsustav Opuzen i podsustav Koševo-Vrbovci tekstualni dio i nacrti 2014., Elaborat zaštite okoliša 2014., Studija glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za optimizaciju Sustava navodnjavanja Donja Neretva Podsustav Koševo-Vrbovci 2017., Elaborat zaštite od požara 2022., Elaborat zaštite na radu 2022.

Projektna dokumentacija:

Navodnjavanje u Donjoj Neretvi –Idejno rješenje 2007., Navodnjavanje u Donjoj Neretvi –Idejni projekt 2008., Navodnjavanje u Donjoj Neretvi Podsustav Koševo-Vrbovci – Idejni projekt (arhitektonski i građevinski dio, strojarski i elektrotehnički dio 2011., Navodnjavanje u Donjoj Neretvi Podsustav Koševo-Vrbovci – Idejni projekt koji se sastoji od arhitektonskog, građevinskog, strojarskog i elektrotehničkog dijela te Geodetskog projekta, izmjena 2018., Navodnjavanje u Donjoj Neretvi Podsustav Koševo-Vrbovci, Faza 1A, Glavni projekt koji se sastoji od: Građevinskog projekta za

zahvatnu građevinu na postojećem natapnom kanalu i glavni dovodni cjevovod do spojnog okna i Geotehničkog projekta za zahvatnu građevinu na postojećem natapnom kanalu i glavni dovodni cjevovod do spojnog okna, ispravak 2024., Sustav navodnjavanja Donja Neretva –Podsustav Koševo-Vrbovci –Glavni projekt koji se sastoji od: Građevinski projekt –opći dio, Arhitektonski projekt, Građevinski projekt – Crpna stanica Koševo-Vrbovci, Građevinski projekt –Crpna stanica i dio glavnog dovodnog cjevovoda, Strojarski projekt –crpna stanica, Elektrotehnički projekt –crpna stanica, ispravak 2024.,

Izvedbeni projekti za Fazu 1A - Zahvat vode za CS Koševo-Vrbovci prije izgradnje Pregrade na rijeci Neretvi: Zahvatna građevina na postojećem natapnom kanalu i glavni dovodni cjevovod do spojnog okna i Izvedbeni projekt za Fazu 2 - Spojno okno, glavni dovodni cjevovod Koševo-Vrbovci, glavni distribucijski cjevovod i sekundarne mreže područja Koševo, Vrbovci, Mislina i Metković, nakon ishodišne pravomoćne građevinske dozvole. Dokumentacija o nabavi radova na građenju Sustava navodnjavanja Donja Neretva Podsustav Koševo-Vrbovci se sastoji od Uputa ponuditeljima i obrasci, Ugovorna dokumentacija, Tehničke specifikacije, Troškovnik i Nacrta isto nakon ishodišne pravomoćne građevinske dozvole.

3.4. Dinamika ishodišnja potrebnih dozvola i suglasnosti

Sukladno planiranoj dinamici izrade projektne dokumentacije ishodišnje potrebnih dozvola i suglasnosti, Lokacijska dozvola je izdana u siječnju 2019. godine, Građevinska dozvola za fazu 1A (Zahvat vode za CS Koševo-Vrbovci prije izgradnje Pregrade na rijeci Neretvi: Zahvatna građevina na postojećem natapnom kanalu i glavni dovodni cjevovod do spojnog okna), izdana je u svibnju 2024. dok je Građevinska dozvola za fazu 2 (Spojno okno, glavni dovodni cjevovod od spojnog okna do crpne stanice Koševo-Vrbovci, glavni distribucijski cjevovodi i sekundarne mreže područja Koševo, Vrbovci, Mislina i Metković) u postupku izdavanja.

3.5. Planirana vrijednost projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja

Troškovi vezani za projektiranje i nadzor procijenjeni su na 500.000,00 €. Procijenjena vrijednost izgradnje Sustava navodnjavanja Koševo-Vrbovci iznosi oko 12.500.000,00 €. Osim troškova izgradnje nužno je spomenuti troškove vezane za postupak rješavanja imovinsko-pravnih odnosa koji još nisu gotovi, te troškovi priključenja na elektro-energetsku mrežu i svi ostali eventualni nepredviđeni troškovi.

3.6. Dinamika početka i dovršetka projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja

Sukladno svemu navedenom planirani rok dovršetka poslova projektiranja je u zadnjem kvartalu 2024. godine kada se očekuje i objava natječaja te potpisivanje ugovora o financiranju i ugovora o građenju te početak izvođenja radova.

4. Sustav navodnjavanja Čarsko polje

Čarsko polje predstavlja tipičnu krašku dolinu smještenu neposredno uz južni obod istoimenog naselja. Polje je okruženo brdima na kojem se u središnjem nizinskom dijelu uglavnom uzgaja vinova loza, a po rubnim dijelovima su smješteni maslinici. Nizinski dio polja zauzima oko 130 ha, oko kojeg na padinama okolnih brda ima još 70 ha obradivog tla na terasama. Velika većina polja je obrađena, ali zbog nedostatka vode na nekim kulturama (masline i voćke) uslijed suše je smanjen prinos što čini veliku štetu. Planiranim sustavom navodnjavanja obuhvatilo bi se 95 ha s najvećim udjelom maslinika, manjim dijelom vinograda i voćnjaka te ostalih kultura. Ukupna godišnja potreba za vodom bila bi oko 300.000 m³.

Tehničko rješenje za sustav navodnjavanja Čarsko polje koje obuhvaća sljedeće objekte:

- Izgradnja mikro-akumulacije Stražišće volumena između 220.000 - 280.000 m³,
- Opremanje bunara za crpljenje vode iz postojećih bušotina,
- Polaganje dovodnog cjevovoda od spoja na postojeći vodoopskrbni sustav do spoja na tlačni dovodni cjevovod od postojećih bunara promjera Ø150 mm i duljine L=550 m;
- Polaganje tlačnog dovodnog cjevovoda od postojećih bunara (bušotina) u Čarskom polju do mikro-akumulacije Stražišće unutarnjeg promjera Ø100-200 mm i duljine L=3.610 m,
- Polaganje distribucijske mreže gravitacijskih cjevovoda unutarnjeg promjera Ø100 mm – Ø300 mm, ukupne duljine L=15.860 m.

Koncepcijski se voda za navodnjavanje zahvaća iz podzemlja putem postojećih bunara (bušotina) koje će se urediti i u koje će se ugraditi pumpe. Zahvaćena voda se putem cjevovoda doprema u mikro-akumulaciju Stražišće korisnog volumena od 220.000 do 280.000 m³. Predviđeno je da se mikro-akumulacija Stražišće puni tijekom cijele godine ovisno o hidrološkim prilikama, a prazni se tijekom sezone navodnjavanja (u proljeće i ljeto). Od mikro-akumulacije Stražišće do poljoprivrednih cjevovoda predviđena je distribucijska mreža cjevovoda. Na poljoprivrednim površinama predviđena je izgradnja hidranata odnosno priključnih okna za navodnjavanje. Ovim projektom osim punjenja mikro-akumulacije Stražišće iz podzemlja predviđena je i mogućnost punjenja iz vodoopskrbnog sustava za što je projektnom dokumentacijom predviđen spoj. Uzimanje vode za potrebe punjenja mikro-akumulacije Stražišće treba biti prema uvjetima NPKLM vodovoda d.o.o., tako da se voda uzima u zimskim mjesecima kad je u vodoopskrbi smanjena potrošnja u količini koju dozvoljava vlasnik vodoopskrbnog sustava. Vodoopskrba uvijek ima prioritet ispred navodnjavanja.

Profili i materijal cjevovoda odredit će se u razradi tehničke dokumentacije. Prilikom izrade detaljne projektne dokumentacije (Glavni projekt) moguća su odstupanja od navedenih dužina cjevovoda iz razloga usklađenja s ishođenim posebnim uvjetima.

Dimenzije projektiranih objekata će se utvrditi uz provedbu detaljnih hidrauličkih determinacija, u okviru glavnog projekta. Na temelju preliminarno provedenih analiza dimenzije predmetnih cjevovoda mogu se razmatrati s veličinama u rasponu od Ø 100 – Ø 300 mm.

4.1. Interes krajnjih korisnika za projektiranje i gradnju sustava javnog navodnjavanja

Interes krajnjih korisnika je definiran potpisivanjem Predugovora o izgradnji i korištenju Sustava javnog navodnjavanja Čarsko polje koji je u fazi potpisivanja i obuhvaća 70 % površina u zoni obuhvata projekta. Predugovori će se sklopiti sukladno čl. 4. i čl. 5. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (NN 83/10 i 76/14). Planirana prijava na Natječaj je krajem 2024. godine te će se nakon toga pristupiti potpisivanjima Ugovora o korištenju Sustava s krajnjim korisnicima.

Predugovori čine sastavni dio dokumentacije koja se prilaže uz Zahtjev Agenciji za plaćanja u poljoprivredi prilikom prijave projekta izgradnje sustava javnog navodnjavanja za financiranje putem EU fondova kroz Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2023 – 2027.

4.2. Način financiranja izrade projektne dokumentacije i gradnje sustava javnog navodnjavanja

Za Sustav navodnjavanja Čarsko polje sva izrađena projektna dokumentacija kao i ona koja je trenutno u izradi se financira na način korištenja sredstava proračuna Hrvatskih voda i Dubrovačko-neretvanske županije u omjeru 50/50. Krajnji korisnici ne sudjeluju u financiranju izrade projektne dokumentacije niti u troškovima izgradnje sustava, nego u troškovima budućeg upravljanja, održavanja i korištenja, te u troškovima distribucije vode po navodnjavanoj površini.

Financiranje izgradnje sustava navodnjavanja Čarsko polje će se provoditi u skladu s Pravilnikom o provedbi intervencije 73.13. Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima i intervencije 74.01. Potpora za sustave javnog navodnjavanja iz strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.

Prihvatljivi projekti su gradnja novih sustava javnog navodnjavanja, a uvjeti prihvatljivosti su:

a) provode se na području Republike Hrvatske,

- b) odnosi se na izgradnju nove infrastrukture za navodnjavanje koja dovodi do povećanja navodnjavanog područja,
- c) stanje vodnog tijela nije identificirano kao manje od dobroga u Planu upravljanja vodnim područjima 2022. – 2024. iz razloga vezanih uz količinu vode,
- d) ulaganje nema značajan negativni utjecaj na okoliš i/ili ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže i/ili na zaštićene dijelove prirode (navedeno se dokazuje analizom utjecaja na okoliš, koja mora pokazati da ulaganje nema značajan negativan utjecaj na okoliš i koja mora biti odobrena od nadležnog tijela),
- e) ulaganje mora biti u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama,
- f) korisnik (jedinica područne (regionalne) samouprave) i krajnji korisnici (vlasnici ili drugi zakonski posjednici poljoprivrednih parcela/zemljišta za koje se projektom osigurava mogućnost priključenja na javni sustav navodnjavanja), moraju imati ugovornim odnosom definirano priključenje krajnjih korisnika na sustav javnog navodnjavanja na način određen propisom koji uređuje upravljanje i uređenje javnog sustava navodnjavanja, odnosno predugovorom između krajnjih korisnika i jedinica područne (regionalne) samouprave mora se obuhvatiti minimalno 70% poljoprivrednih površina unutar obuhvata pojedinog sustava javnog navodnjavanja,
- g) studijom izvodljivosti projekta je utvrđeno da je tlo za navodnjavanje na cjelokupnoj neto poljoprivrednoj površini obuhvaćenoj projektom pogodno za navodnjavanje,
- h) ulaganje mora biti u skladu s Planom upravljanja vodnim područjima 2022.-2027.,
- i) u okviru ulaganja mora postojati uspostavljeno ili se uspostavlja mjerenje vode kojim se omogućuje mjerenje potrošnje vode na razini ulaganja za koje se dodjeljuje potpora,
- j) aktivnosti projekta ne smiju započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, uključujući sklapanje ugovora s izvođačima/dobavljačima ili izvršenje narudžbe radova/robe od njih, osim pripremnih aktivnosti (pripreme aktivnosti uključuju nastale opće troškove, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati investicija, ishođenje građevinske i drugih dozvola i s njima povezane aktivnosti, izuzev prijavu početka građenja koja podrazumijeva da su aktivnosti projekta započete),
- k) projekt mora imati izrađenu svu potrebnu dokumentaciju u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje,
- l) projekt građenja (izgradnje ili rekonstrukcije) se odnosi na građenje za koje se izdaje građevinska dozvola odnosno ne odnosi se na jednostavne i druge građevine i radove za koje se ne izdaje građevinska dozvola,
- m) projekt mora ostvariti minimalni broj bodova (prag prolaznosti) na temelju kriterija odabira iz Priloga 3 Pravilnika,
- n) korisnik ne smije na ulaganju napraviti značajne promjene koje mijenjaju svrhu, namjenu i vrstu ulaganja, promijeniti vlasništvo nad ulaganjem, dati ulaganje u zakup ili najam ili ga premjestiti (iznimno, moguća su odstupanja u slučajevima više sile ili nastupa izvanrednih okolnosti),
- o) nakon administrativne kontrole prihvatljivosti projekta i troškova nije isključeno kao neprihvatljivo/neodobreno više od 50 % iznosa ulaganja za koje korisnik traži potporu (bez općih troškova).

Ako projekt tijekom postupka dodjele potpore ne ispuni uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka korisnikov zahtjev se odbija. Uvjeti prihvatljivosti projekta koje projekt mora ispunjavati i zadržati u postupku provedbe projekta jesu:

- a) korisnik (jedinica područne (regionalne) samouprave) i krajnji korisnici (vlasnici ili drugi zakonski posjednici poljoprivrednih parcela/zemljišta za koje se projektom osigurava mogućnost priključenja na javni sustav navodnjavanja) moraju prilikom podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu imati ugovornim odnosom definirano priključenje krajnjih korisnika na sustav javnog navodnjavanja na način određen propisom koji uređuje upravljanje i uređenje javnog sustava navodnjavanja odnosno ugovorom između krajnjih korisnika i jedinica područne (regionalne) samouprave mora se obuhvatiti minimalno 70% poljoprivrednih površina unutar obuhvata pojedinog sustava javnog navodnjavanja,
- b) aktivnosti projekta ne smiju započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, uključujući sklapanje ugovora s izvođačima/dobavljačima ili izvršenje narudžbe radova/robe od njih, osim pripremnih aktivnosti (pripreme aktivnosti uključuju nastale opće troškove, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati investicija, ishođenje građevinske i drugih dozvola i s njima povezane aktivnosti, izuzev prijavu početka građenja koja podrazumijeva da su aktivnosti projekta započete),
- c) do kraja provedbe projekta uspostavljeno je mjerenje vode kojim je omogućeno mjerenje potrošnje vode na razini ulaganja za koje se dodjeljuje potpora,
- d) projekt mora imati izrađenu svu potrebnu dokumentaciju u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje,
- e) projekt mora ispunjavati uvjete, kako je navedeno u članku 23. Pravilnika, po kojima je ostvaren broj bodova na temelju kriterija odabira iz Priloga 3 Pravilnika,
- f) do kraja investicije korisnik mora imati vodopravnu dozvolu za zahvaćanje voda za navodnjavanje, koju je izdalo nadležno tijelo,
- g) korisnik ne smije na ulaganju napraviti značajne promjene koje mijenjaju svrhu, namjenu i vrstu ulaganja, promijeniti vlasništvo nad ulaganjem, dati ulaganje u zakup ili najam ili ga premjestiti (iznimno, moguća su odstupanja u slučajevima više sile ili nastupa izvanrednih okolnosti),
- h) korisnik mora realizirati prihvatljive troškove iz odluke o dodjeli sredstava u vrijednosti većoj od 50 %,
- i) projekt mora biti stavljen u funkciju/uporabu ili biti spreman za uporabu.

Ako korisnik tijekom postupka provedbe projekta ne ispuni uvjete iz stavka 4. ovoga članka, korisnikov zahtjev se odbija.

Ako korisnik realizira prihvatljive troškove iz odluke o dodjeli sredstava u vrijednosti manjoj od 50 %, Agencija za plaćanja će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu i odluku o povratu sredstava ako su sredstva isplaćena.

Ako korisnik realizira prihvatljive troškove projekta u vrijednosti od 50 % do 80 % u odnosu na odobrene troškove iz odluke o dodjeli sredstava, Agencija za plaćanja će primijeniti financijske korekcije u skladu s Pravilima o primjeni financijskih korekcija (Prilog 7 Pravilnika).

Uvjeti koje korisnik mora ispunjavati i zadržati u vezi s projektom u ex post razdoblju su navedeni u članku 24. Pravilnika.

Korisnik mora omogućiti obavljanje posjeta ulaganju/kontrole na terenu.

Ako korisnik ne omogući obavljanje posjeta ulaganju/kontrole na terenu, korisnikov zahtjev se odbija i/ili se od korisnika traži povrat isplaćenih sredstava.

Uvjete prihvatljivosti projekta iz ovoga članka korisnik ne smije umjetno stvarati u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116. Uvjeti prihvatljivosti projekta dokazuju se dokumentacijom koju dostavlja korisnik, a koja će biti propisana natječajem te provjerama podataka od strane Agencije za plaćanja iz dostupnih registara i baza podataka nadležnih institucija.

Zahtjev za isplatu konačne rate/jednokratne isplate korisnik je obavezan dostaviti u roku od 36 mjeseci od donošenja odluke o dodjeli sredstava, ali ne kasnije od 30. lipnja 2029.

Intenzitet javne potpore iznosi do 100 % od ukupnih prihvatljivih troškova projekta. Najniža vrijednost javne potpore po projektu iznosi 150.000 EUR.

Najviša vrijednost javne potpore po projektu iznosi do 15.000.000 EUR.

Opći uvjeti prihvatljivosti troškova su:

- a) povezanost s projektom i nastanak u okviru projekta,
- b) stvarnost nastanka kod korisnika,
- c) izvršenje plaćanja korisnika dobavljačima roba, izvođačima radova te pružateljima usluga do trenutka podnošenja zahtjeva za isplatu,
- d) dokazivost putem računa ili dokumenata jednake dokazne vrijednosti koji su usporedivi s odobrenim troškom,
- e) evidentiranje računa u poslovnim knjigama korisnika, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
- f) osnova na temelju koje je izvršeno plaćanje računa (ponuda, predračun ili drugi dokument) ne smije biti datirana prije datuma nastanka navedenog na odobroj ponudi,
- g) u fazi postupka dodjele potpore troškovi i visina troškova se dokazuju dokumentacijom koja će biti propisana natječajem,
- h) provođenje postupaka nabave u skladu s propisima i pravilima,
- i) usklađenost s odredbama članka 36. Uredbe (EU) br. 2021/2116 koje se odnose na zabranu dvostrukog financiranja,
- j) provedba na području Republike Hrvatske.

Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se kumulativno.

Uvjeti prihvatljivosti troškova primjenjivi u određenom projektu utvrđuju se u ugovoru o financiranju. (Nove kategorije troškova dodane revizijom Strateškog plana prihvatljive su od datuma podnošenja zahtjeva za reviziju Strateškog plana Europskoj komisiji pod uvjetima navedenima u članku 86. stavku 3. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

Postupak nabave ne smije započeti prije podnošenja prvog dijela zahtjeva za potporu, osim za opće troškove koji se odnose na pripremne aktivnosti za koje su izvršitelji usluga odabrani prije podnošenja zahtjeva za potporu.

U drugoj fazi postupka dodjele potpore prihvatljivi su isključivo troškovi koje su odobreni u sklopu ugovora o financiranju, a u fazi provedbe projekta prihvatljivi su isključivo troškovi koji su odobreni u sklopu odluke o dodjeli sredstava odnosno odluke o izmjeni odluke sredstava.

U drugoj fazi postupka dodjele potpore vrijednost prihvatljivog troška može biti veća ili manja u odnosu na vrijednost istog troška odobrenog u sklopu ugovora o financiranju,

pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti prihvatljivosti projekta i troškova propisani Pravilnikom.

U fazi provedbe projekta korisniku se po trošku ne može isplatiti potpora u iznosu većem od odobrenog iznosa za stavku troška iz odluke o dodjeli sredstava/odluke o izmjeni odluke o dodjeli sredstava.

Ako je neki od prihvatljivih troškova djelomično sufinanciran iz javnih izvora Republike Hrvatske, to jest od strane središnjeg tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koja dodjeljuje državne potpore, tako da iznos javne potpore iz svih javnih izvora u odnosu na ukupan iznos prihvatljivih troškova prelazi intenzitet javne potpore ili najviši iznos javne potpore iz glave III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i Pravilnika, iznos potpore za dodjelu/isplatu se umanjuje tako da iznos javne potpore iz svih javnih izvora ne prelazi intenzitet javne potpore niti najviši iznos javne potpore.

Prihvatljivi troškovi su:

- a) opći troškovi,
- b) nematerijalni troškovi, kao sastavni dio ulaganja uz materijalni trošak,
- c) materijalni troškovi.

Prihvatljivi troškovi navedeni su u listi prihvatljivih troškova odnosno prilogima koji su sastavni dio Pravilnika.

Opći troškovi:

Prihvatljivi opći troškovi trebaju biti vezani uz pripremu i provedbu projekta i nastati nakon 1. siječnja 2023. godine.

U intervenciji 74.01. opći troškovi prihvatljivi su do 10 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova projekta (bez općih troškova), ali ne više od 700.000 EUR.

Prihvatljivi nematerijalni troškovi, kao sastavni dio ulaganja uz materijalni trošak su kupnja ili razvoj računalnih programa.

Prihvatljivi materijalni troškovi za sufinanciranje unutar intervencije 74.01. su građenje novog sustava javnog navodnjavanja.

Neprihvatljivi troškovi za sufinanciranje su:

- a) kupnja zemljišta osim u intervenciji 74.01, gdje je dozvoljena u iznosu manjem od 10% vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova,
- b) kupnja objekata,
- c) kupnja vozila,
- d) oprema za obavljanje poslova vatrogasne djelatnosti,
- e) porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u slučaju da je korisnik porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a, te ima pravo na odbitak pretporeza,
- f) drugi porezi te propisane naknade i doprinosi,
- g) kamate,
- h) rabljena mehanizacija, strojevi, oprema i gospodarska vozila,
- i) rekonstrukcija i modernizacija postojećih sustava za navodnjavanje,
- j) svi troškovi održavanja/zamjene i amortizacije,
- k) troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi kredita i refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja,
- l) troškovi vlastitog rada,
- m) operativni troškovi,
- n) troškovi nastali prije podnošenja zahtjeva za potporu, osim općih troškova kupnje zemljišta, ali ne prije 1. siječnja 2023. godine,

- o) nepredviđeni radovi u gradnji i ostali nepredviđeni troškovi,
- p) plaće i druge naknade stalno zaposlenih djelatnika korisnika,
- r) novčane kazne, financijske kazne i troškovi sudskih postupka,
- s) plaćanje u gotovini,
- t) neodobreni troškovi.

Dodjela potpore provodi se na temelju otvorenog natječaja.

Natječaj je javno objavljeni poziv na podnošenje zahtjeva za potporu unutar jedne intervencije, a sastoji se od teksta natječaja te priloga i obrazaca.

Natječaj objavljuje i provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Očekivana objava Natječaja sukladno Pravilniku o ulaganju u intervenciju javnog navodnjavanja je koncem 2024. godine.

4.3. Opseg i dinamika izrade projektne dokumentacije (studija izvodljivosti, studija utjecaja na okoliš, idejni projekt, glavni i izvedbeni projekt)

Vezano za izradu projektne dokumentacije za sada je izrađeno idejno rješenje, elaborat zaštite okoliša i ishođeno rješenje, idejni projekt i ishođena lokacijska dozvola, te su u fazi završetka izrade glavni i izvedbeni projekti.

4.4. Dinamika ishođenja potrebnih dozvola i suglasnosti

Sukladno planiranoj dinamici izrade projektne dokumentacije ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti Rješenje o potrebi procjene utjecaja na okoliš je ishođeno, lokacijska dozvola je ishođena i do kraja godine bi trebala biti ishođena građevinska dozvola. Nakon ishođenja građevinske dozvole Izvedbeni projekt će se izraditi u planiranom roku kao i Tender dokumentacija za izvođenje radova.

4.5. Planirana vrijednost projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja

Troškovi projektne dokumentacije koja je do sada izrađena i koja je u izradi (projektna dokumentacija navodnjavanja polja na otoku Korčuli, detaljna projektna dokumentacija sustava navodnjavanja Čarsko polje zajedno s troškovima priključenja na električnu mrežu) iznosi 372.740,00 €.

Procijenjena vrijednost izgradnje sustava javnog navodnjavanja Čarko polje iznosi 14.000.000,00 € tu još treba dodati troškove rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, nepredviđene troškove i dr.

4.6. Dinamika početka i dovršetka projektiranja i izgradnje sustava javnog navodnjavanja

Sukladno svemu navedenom planirani rok dovršetka poslova projektiranja je u zadnjem kvartalu 2024. godine kada se očekuje i objava natječaja te potpisivanje ugovora o financiranju i ugovora o građenju te početak izvođenja radova.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

KLASA: 325-01/24-01/4
URBROJ: 2117-13/1-24-1

Dubrovnik, 14. lipnja 2024.

ŽUPAN

- ovdje -

Predmet: Prijedlog Odluke o donošenju Programa gradnje sustava javnih navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije u 2024. godini - dostavlja se

Vezano za provedbe utvrđenih aktivnosti propisanih Nacionalnim planom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV), pokrenuti su projekti izgradnje Sustava javnih navodnjavanja na području Dubrovačko-neretvanske županije. Do sad je u okviru Sustava navodnjavanja Donja Neretva izgrađen i stavljen u funkciju Sustav javnog navodnjavanja Glog, te je u planu gradnja sustava javnog navodnjavanja Donja Neretva, podsustav Koševo-Vrbovci i sustava navodnjavanja Čarsko polje.

Temeljem Zakona o vodama (NN 66/19, 84/21 i 47/23) članak 30. koji propisuje da se gradnja i održavanje građevina za navodnjavanja u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi prema Programu kojeg donosi njezino predstavničko tijelo, te članka 3. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (NN 83/10 i 76/14) definiran je sadržaj Programa gradnje.

Sukladno iznijetom Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj izradio je Program gradnje sustava javnih navodnjavanja na području Dubrovačko-neretvanske županije za 2024. godinu kojega donosi na raspravu i usvajanje.

Slijedom iznijetog, predlaže se Županijskoj skupštini donošenje Odluke o donošenju Programa gradnje sustava javnih navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije za 2024. godinu.

S poštovanjem,

PROČELNICA

Ivana Radić, struc.spec.oec.

DOSTAVITI:

1. DNŽ, ŽUPAN, GUNDULIĆEVA POLJANA 1, DUBROVNIK, 20000

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

KLASA: 325-01/24-01/4
URBROJ: 2117-01-24-2
Dubrovnik, 14. lipnja 2024.

Na temelju članka 36. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br. 3/21.) Župan donosi

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se prijedlog Odluke o donošenju Programa gradnje sustava javnih navodnjavanja na području Dubrovačko-neretvanske županije za 2024. godinu i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

Klasa: 325-01/24-01/4
Urbroj: 2117-01-24-2

Dubrovnik, 14. lipnja 2024. godine

Župan
Nikola Dobrosravić, prof.

DOSTAVITI:

1. DNŽ, ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA, TEREZINA ORLIĆ, PRED DVOROM 1,
DUBROVNIK, 20000